

# Pas op voor het “Esoterische Christendom”

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)  
Vertaling en voetnoten door M.V., 18-3-2024

## Woordenboek

- Van Dale (Groot Woordenboek)

**Esoterie:** het geheimzinnige, al wat slechts door ingewijden doorgrond kan worden.

**Esoterisch:** (Gr. esoterikos), bestemd voor de ingewijden, de deskundigen, syn. Geheim.

- Woorden.org, Nederlands woordenboek – <https://www.woorden.org/woord/esoterisme>

**Esoterie:** 1) **het occulte**, wat slechts door ingewijden doorgrond kan worden,

2) **esoterisme:** neiging tot groepsvorming van ingewijden.

## Wikipedia

- <https://nl.wikipedia.org/wiki/Esoterie> :

**Esoterie** is kennis die slechts voor ingewijden, geïnitieerden, toegankelijk is, dit in tegenstelling tot exoterie, waarvan de informatie en kennis voor iedereen verifieerbaar en toegankelijk is. Heel wat levensbeschouwelijke stromingen en genootschappen beroepen zich op een dergelijke vorm van kennis die zowel het individu als de kosmos betreft en ontwikkelen daarbij een eigen leer en methodiek. Esoterisch, **occult**<sup>1</sup> en arcaan hebben gelijkaardige betekenissen en in de meeste contexten zijn **de drie termen onderling verwisselbaar**.

- [https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Esoteric\\_Christianity#:~:text=Esoteric%20Christianity%20refers%20to%20the,taught%20as%20a%20mystery%20religion](https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Esoteric_Christianity#:~:text=Esoteric%20Christianity%20refers%20to%20the,taught%20as%20a%20mystery%20religion) :

**Esoterisch christendom** verwijst naar de studie van de occulte of mystieke esoterische kennis die verband houdt met de innerlijke leringen van het christendom. De term wordt over het algemeen geassocieerd met de Essenen en later de Rozenkruisers. In het esoterische christendom wordt de religie van de Christus onderwezen als een mysteriereligie.

- [https://en.wikipedia.org/wiki/Esoteric\\_Christianity](https://en.wikipedia.org/wiki/Esoteric_Christianity) :

**Esoterisch christendom** is een mystieke benadering van het christendom met “geheime tradities” die een initiatie vereisen om te leren of te begrijpen. De term *esoterisch* werd bedacht in de 17e eeuw en is afgeleid van het Griekse ἐσωτερικός (*esôterikos*, “innerlijk”).

Deze spirituele stromingen hebben enkele gemeenschappelijke kenmerken, zoals heterodoxe of ketterse christelijke theologie, verschillende apocalyptische literatuur en sommige apocriefen uit het Nieuwe Testament als heilige teksten; en *disciplina arcani*, een veronderstelde mondelinge overlevering van de Twaalf Apostelen die esoterische leringen van Jezus de Christus bevat.

Het esoterische christendom is nauw verwant aan het gnosticisme en overleeft in enkele moderne kerken.

Er zijn ook esoterische christelijke genootschappen zoals de Rozenkruisers.

---

<sup>1</sup> Occultisme: Zie uitgebreid <http://www.verhoevenmarc.be/#occultisme> . Encarta 2002, occultisme: (v. Lat. occultus = verborgen, geheim), verzamelnaam voor de leerstellingen en praktijken van bepaalde personen of groepen die beweren over een geheime, hun adepten of ingewijden alleen toegankelijke leer of wetenschap te kunnen beschikken. Dit occultisme vertoonde zich in de oudheid bijv. in de mysteriën met hun inwijdingen en geheime leer. In de middeleeuwen maakten de kabbalisten en alchemisten aanspraak op het bezit van een dergelijke geheime wetenschap, waarvan de praktische toepassing tot bijzondere prestaties in staat zou stellen. Modernere vormen van occultisme vindt men in de theosofie, de antroposofie, de astrologie, het spiritisme en bij de Rozenkruisers. (Encarta 2002).

## Uit Got Questions<sup>2</sup>

- o <https://www.gotquestions.org/Esoteric-Christianity.html>

Wat is Esoterisch Christendom?:

*Esoterisch* betekent “speciale kennis nodig hebben om te begrijpen; ontworpen voor slechts een select groepje”. Esoterisch Christendom zou dan een versie van het ‘Christendom’ zijn die alleen begrepen of beoefend kan worden door hen die op de juiste manier zijn ingewijd in geheime kennis. Esoterisch Christendom leert dat het Christendom een mysteriereligie is en dat slechts een kleine minderheid van de mensen ooit de verlichting bereikt die nodig is om de geheimzinnige leringen van de Bijbel te kraken en God echt te leren kennen.

Esoterie heeft meer gemeen met gnosticisme, theosofie en rozenkruisers dan met het echte bijbelse christendom. Esoterisch Christendom gaat uit van de valse veronderstelling dat slechts een kleine groep mensen toegang heeft tot de innerlijke werking van het christelijk geloof. Dit is nogal belachelijk als je bedenkt dat het evangelie van het christendom zich zelfs tot in de verste delen van de aarde heeft verspreid en zich nog steeds verspreidt (Handelingen 1:8).

Het esoterische christendom beschouwt “verlossing” als een opstapje naar grotere waarheden. De christen moet niet tevreden zijn met alleen maar “gered” te zijn, maar met “verlicht” te zijn en “geestelijke bevrijding” te bereiken. Esoterisch Christendom bevordert introspectie met als doel de kennis van het Zelf te verwerven. Bekering is voor een esoterische christen het “naar binnen keren” van iemands gedachten naar zichzelf en weg van de wereld. Het esoterische christendom omarmt ook onwaarheden als astrale projectie en reïncarnatie. Voorstanders van het esoterisch christendom stellen zich tegenover degenen die zij “exoterische christenen” noemen; het verschil is dat esoterici zich richten op innerlijke religie en exoterici zich richten op uiterlijke religie.

Esoterisch Christendom is oecumenisch en heeft een verlangen om zich te verenigen met esoterici van andere religies om een universele religie te vestigen. De universele broederschap van de mensheid zal volgens het Esoterisch Christendom gerealiseerd worden wanneer mensen hun geest en wil zodanig ontwikkelen dat “de innerlijke Christus” in ieder individu geboren wordt. De leer van het Esoterisch Christendom dat iedereen goddelijkheid bezit, is schaamteloos humanisme.

Het esoterische christendom gebruikt geselecteerde verzen uit de evangeliën voor sommige van zijn leringen, maar het put ook uit de apocriefen en verschillende apocalyptische teksten. Het esoterisch christendom gebruikt de woorden van Jezus in Mattheüs 13:11 en Johannes 16:12 om duidelijk te maken dat goddelijke wijsheid voor sommigen verborgen was en aan anderen werd geopenbaard. Ongetwijfeld hield Jezus degenen die Hem moedwillig verwierpen “in het duister” - dat was een van de doelen van de gelijkenissen (Mattheüs 13:10-13) - maar het fundamentele gebod van de Bijbel is om te geloven, niet om verborgen kennis, mystieke verlichting of zelfverwerkelijking na te jagen.

De Schrift spreekt over de kerk, bestaande uit zowel Joden als heidenen, als een “mysterie”, maar het is een mysterie dat volledig door God is geopenbaard door de prediking van de apostelen. Een “mysterie” [of: geheimenis, HSV] in het Nieuwe Testament is niet een esoterisch stukje informatie dat voor iedereen beperkt is, behalve voor een paar christenen; Het is iets dat in het verleden verborgen was, maar nu aan iedereen wordt onthuld. Paulus schreef: “... ten behoeve van Zijn lichaam, dat is de gemeente. 25 Daarvan ben ik een dienaar geworden, overeenkomstig de taak in de dienst van God, die mij met het oog op u gegeven is om het Woord van God te vervullen, 26 namelijk het geheimenis, dat eeuwen en geslachten lang verborgen is geweest, maar nu geopenbaard is aan Zijn heiligen. 27 Aan hen heeft God willen bekendmaken wat de rijkdom is van de heerlijkheid van dit geheimenis onder de heidenen: Christus onder u, de hoop op de heerlijkheid” (Kolossenzen 1:24-27). Zie ook Efeze 3:3-11. Dat de heidenen mede-

---

<sup>2</sup> Dat ik dit stukje van Got Questions citeer wil niet zeggen dat ik het met alles eens ben wat zij in het algemeen op hun website leren.

erfgenamen met Christus zouden zijn binnen Zijn Lichaam, was inderdaad een verbazingwekkende openbaring voor de vroege Joodse apostelen en discipelen van Jezus.

Zijn er doctrines in de Bijbel die ongeredde mensen niet kunnen begrijpen? Ja, “Maar de natuurlijke mens neemt de dingen van de Geest van God niet aan, want ze zijn dwaasheid voor hem. Hij kan ze ook niet leren kennen, omdat ze geestelijk beoordeeld worden” (1 Korintiërs 2:14). En dan vervolgt Paulus, “Maar wij hebben de gedachten van Christus” (vers 16). Iemands niveau van spiritueel begrip hangt af van de aanwezigheid van de inwonende Heilige Geest. We moeten groeien in Christus (1 Korinthiërs 2:1-2) en toenemen in kennis (2 Petrus 3:18), maar niet, zoals het esoterische christendom leert, om een speciale status van “premium lidmaatschap” te bereiken. Jezus’ uitnodiging is breed, niet beperkt tot een select groepje: “Wie tot Mij komt, zal Ik beslist niet uitwerpen” (Johannes 6:37). Het Woord van God is onze gids (Psalm 119:105), niet menselijke wijsheid.

## Enkele esoterische stromingen

- New Age, Occultisme, Satanisme, Yoga, Reiki, Scientology, Wicca, Vrijmetselarij, Antroposofie (→ Rudolf Steiner), Theosofie (→ Helena Blavatsky), Kabbala, Magie, Mystiek, Gnosis, Illuminati, Rozenkruisers, Contemplativiteit, etc. ...

## Lees ook

- Rubriek over “Occultisme”: <http://www.verhoevenmarc.be/#occultisme>
- “Verzen voor New Agers, Occultisten, Satanisten”: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/newagers.pdf>
- Rubriek over “New Age”: <http://www.verhoevenmarc.be/new-age.htm>

[verhoevenmarc@skynet.be](mailto:verhoevenmarc@skynet.be) - [www.verhoevenmarc.be](http://www.verhoevenmarc.be) - [www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm](http://www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm)